

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

ĐẶNG THÁI SƠN

**BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG
DẠY THỰC HÀNH NGHỀ CỦA KHOA MÁY TÀU BIỂN
TRƯỜNG CAO ĐẲNG NGHỀ BÁCH NGHỆ HẢI PHÒNG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN – 2013

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

ĐẶNG THÁI SƠN

**BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG
DẠY THỰC HÀNH NGHỀ CỦA KHOA MÁY TÀU BIỂN
TRƯỜNG CAO ĐẲNG NGHỀ BÁCH NGHỆ HẢI PHÒNG**

Chuyên ngành: QUẢN LÝ GIÁO DỤC

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN THỊ THANH HUYỀN

THÁI NGUYÊN – 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Hải Phòng, ngày 08 tháng 08 năm 2013

Tác giả luận văn

Đặng Thái Sơn

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới:

Các Thầy, Cô giáo trường Đại học Sư phạm – ĐH Thái Nguyên đã trực tiếp giảng dạy, hướng dẫn trong suốt quá trình học tập và làm luận văn tốt nghiệp.

Lãnh đạo trường CDNBNHP đã tạo điều kiện cho tác giả nghiên cứu khoa học và cho những ý kiến quý báu trong quá trình thực hiện đề tài.

Cán bộ, lãnh đạo các đơn vị, gia đình cùng bạn bè đã giúp đỡ, động viên tạo mọi điều kiện tốt nhất cho tác giả trong suốt quá trình học tập và làm luận văn tốt nghiệp.

TS. Nguyễn Thị Thanh Huyền đã giúp đỡ và chỉ dẫn tận tình cho tác giả trong quá trình thực hiện và hoàn thành luận văn.

Luận văn không tránh khỏi sai sót, kính mong được sự chỉ dẫn, góp ý của các Thầy giáo, Cô giáo, các bạn đồng nghiệp để kết quả nghiên cứu được tốt hơn.

Hải Phòng, ngày 08 tháng 08 năm 2013

Tác giả luận văn

Đặng Thái Sơn

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	iii
Danh mục các ký hiệu viết tắt.....	iv
Danh mục các bảng.....	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	2
4. Giả thuyết khoa học	2
5. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	2
6. Phương pháp nghiên cứu	3
7. Cấu trúc luận văn	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ DẠY HỌC THỰC HÀNH NGHỀ Ở TRƯỜNG CAO ĐẲNG NGHỀ	5
1.1. Vài nét về lịch sử nghiên cứu	5
1.1.1. Những công trình nghiên cứu trên thế giới.....	5
1.1.2. Những công trình nghiên cứu ở Việt Nam	6
1.2. Một số khái niệm công cụ của đề tài	8
1.2.1. Dạy học	8
1.2.2. Dạy nghề	8
1.2.3. Dạy học thực hành nghề	9
1.2.4. Trường dạy nghề.....	9
1.2.5. Quản lý.....	10
1.2.6. Quản lý hoạt động dạy học thực hành nghề	11
1.3. Một số vấn đề cơ bản về quá trình dạy học thực hành nghề ở trường Cao đẳng nghề.....	12
1.3.1. Mục tiêu dạy học thực hành nghề.....	12
1.3.2. Nội dung dạy học thực hành nghề	13
1.3.3. Phương pháp DHTHN	14

1.3.4. Hình thức tổ chức DHTHN	16
1.3.5. Kiểm tra, đánh giá trong dạy học thực hành nghề.....	20
1.4. Một số vấn đề cơ bản về quản lý hoạt động DTHN ở trường Cao đẳng nghề.....	22
1.4.1. Mục đích của việc quản lý hoạt động DTHN	22
1.4.2. Nội dung quản lý hoạt động dạy học thực hành nghề	22
1.4.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác quản lý hoạt động THN.....	25
Kết luận chương 1	28
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THỰC HÀNH NGHỀ Ở KHOA MÁY TÀU BIỂN TRƯỜNG CAO ĐẲNG NGHỀ BÁCH NGHỆ HẢI PHÒNG	29
2.1. Vài nét về trường CĐNBHNP và khoa Máy tàu biển	29
2.2. Thực trạng hoạt động DHTHN của khoa MTB trường CĐNBHNP	30
2.2.1. Thực trạng nhận thức của CBQL, GV, SV về vai trò, ý nghĩa của hoạt động dạy THN....	30
2.2.2. Thực trạng thực hiện nội dung chương trình DHTHN.....	32
2.2.3. Thực trạng sử dụng phương pháp và hình thức tổ chức DHTHN cho SV ở Khoa MTB ..	36
2.2.4. Thực trạng đội ngũ GV DHTHN.....	39
2.2.5. Thực trạng về cơ sở vật chất phục vụ hoạt động DHTHN	41
2.3. Thực trạng quản lý hoạt động DHTHN cho SV khoa MTB trường CĐNBHNP	42
2.3.1. Thực trạng công tác lập kế hoạch quản lý hoạt động DHTHN ở khoa MTB...	42
2.3.2. Thực trạng công tác tổ chức quản lý hoạt động DHTHN cho SV khoa MTB trường CĐNBHNP.....	43
2.3.3. Thực trạng các biện pháp chỉ đạo thực hiện các hoạt động dạy học THN cho SV khoa MTB trường CĐNBHNP	46
2.3.4. Thực trạng công tác kiểm tra đánh giá kết quả DHTHN ở Khoa MTB trường CĐNBHNP	49
2.4. Đánh giá chung thực trạng công tác quản lý DHTHN ở khoa MTB trường CĐNBHNP	54
2.4.1. Ưu điểm công tác quản lý, chỉ đạo và thực hiện công tác đào tạo thực hành nghề ở khoa MTB	54
2.4.2. Hạn chế trong công tác quản lý, chỉ đạo và thực hiện công tác DHTHN của khoa MTB trường CĐNBHNP	55
Kết luận chương 2.....	58

Chương 3: CÁC BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THỰC HÀNH NGHỀ KHOA MÁY TÀU BIỂN TRƯỜNG CAO ĐẲNG NGHỀ BÁCH NGHỆ HẢI PHÒNG	59
3.1. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp	59
3.2. Các biện pháp quản lý hoạt động DHTHN ở khoa MTB - trường CĐNBHP..	60
3.2.1. Đổi mới nội dung chương trình đào tạo THN phù hợp với thực tiễn.....	60
3.2.2. Tăng cường quản lý đổi mới phương pháp, hình thức DHTHN của GV	62
3.2.3. Tăng cường cơ sở vật chất, trang thiết bị và liên kết với các cơ sở sản xuất để đảm bảo điều kiện phương tiện cho dạy học	65
3.2.4. Đổi mới kiểm tra, đánh giá hoạt động DHTN	69
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp	70
3.4. Khảo nghiệm tính cần thiết và mức độ khả thi của các biện pháp	73
Kết luận chương 3.....	76
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	77
1. Kết luận.....	77
2. Khuyến nghị.....	79
TÀI LIỆU THAM KHẢO	81
Phụ lục	83

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU VIẾT TẮT

CBQL	CBQL
CDNBNHP	Cao đẳng nghề Bách nghệ Hải Phòng
CNH-HĐH	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
DHTHN	Dạy học thực hành nghề
GV	Giảng viên
KT - XH	Kinh tế xã hội
MTB	Máy tàu biển
SV	Sinh viên
THN	Thực hành nghề

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1: Các mức độ và tiêu chí đánh giá kỹ năng nghề.....	21
Bảng 2.1: Thực trạng nhận thức của CBQL, GV, SV về vai trò, ý nghĩa của hoạt động dạy THN.....	31
Bảng 2.2: Chương trình dạy nghề trình độ Cao đẳng nghề Khai thác MTB.....	32
Bảng 2.3: Kế hoạch dự giờ lớp MKT05-CĐ1 năm học 2012-2013.....	34
Bảng 2.4: Kế hoạch dự giờ lớp MKT04-CĐ1 năm học 2012-2013.....	34
Bảng 2.5: Kế hoạch dự giờ lớp MKT03-CĐ1 năm học 2012-2013.....	35
Bảng 2.6: Kế hoạch dự giờ lớp MKT03-CĐ2 năm học 2012-2013.....	35
Bảng 2.7: Thực trạng sử dụng các phương pháp giảng DHTHN.....	37
Bảng 2.8: Thực trạng sử dụng các hình thức DHTHN cho sinh viên Khoa MTB trường CĐNBNHP.....	38
Bảng 2.9: Đánh giá của CBQL, GV và SV về thực trạng năng lực chuyên môn của đội ngũ GV DHTHN Khoa MTB.....	40
Bảng 2.10: Đánh giá của CBQL, GV về thực trạng công tác tổ chức quản lý DHTHN cho SV khoa MTB.....	44
Bảng 2.11: Ý kiến đánh giá của SV về thực trạng quản lý hoạt động THN cho SV khoa MTB trường CĐNBNHP.....	45
Bảng 2.12: Ý kiến đánh giá của CBQL về sử dụng các biện pháp chỉ đạo thực hiện các hoạt động DHTHN cho SV khoa MTB.....	47
Bảng 2.13: Các biện pháp bồi dưỡng nâng cao năng lực cho GV DHTHN của khoa MTB trường CĐNBNHP.....	49
Bảng 2.14: Quy định hình thức kiểm tra kết thúc của một số môn học/modul trong chương trình dạy nghề trình độ Cao đẳng nghề Khai thác MTB.....	50
Bảng 2.15: Kết quả học THN của sinh viên lớp MKT05-CĐ1 năm học 2012-2013.....	51
Bảng 2.16: Kết quả học THN của sinh viên lớp MKT04-CĐ1 năm học 2012-2013.....	51
Bảng 2.17: Kết quả học THN của sinh viên lớp MKT03-CĐ1 năm học 2012-2013.....	52
Bảng 2.18: Kết quả học THN của sinh viên lớp MKT03-CĐ2 năm học 2012-2013.....	52
Bảng 2.19: Ý kiến đánh giá của CBQL và GV về phương pháp kiểm tra đánh giá kết quả học THN của SV khoa MTB.....	53
Bảng 2.20: Ý kiến đánh giá của sinh viên về tính khách quan, công bằng, tính chính xác của phương pháp chấm điểm đối với hoạt động học THN.....	54
Bảng 3.1: Đánh giá của CBQL và GV về sự cần thiết và tính khả thi của các biện pháp.....	74

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Trong giai đoạn hiện nay, được sự quan tâm của Đảng, Nhà nước, đào tạo nghề đã được toàn xã hội nhận thức đúng về vị trí, nhu cầu trong phát triển KT - XH của đất nước. Đào tạo nghề đã được ổn định và có bước phát triển, đáp ứng tốt hơn những yêu cầu của công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước. Tuy nhiên, đào tạo nghề vẫn còn nhiều khó khăn, tồn tại, bức xúc và là mối quan tâm của toàn xã hội. Một trong những nguyên nhân của tình hình trên là do công tác quản lý đào tạo nghề chưa phù hợp với quá trình phát triển KT - XH của nước ta hiện nay. Đảng ta đã khẳng định trong nghị quyết Đại hội Đảng IX: *“Con người và nguồn nhân lực, là nhân tố quyết định sự phát triển của đất nước trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Phát huy trí tuệ và tay nghề cho người lao động trong thời kỳ CNH, HĐH đất nước chính là khâu đột phá nhằm thực hiện thắng lợi mục tiêu chiến lược phát triển kinh tế - xã hội thời kỳ 2001- 2010”*. Đến Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ X, Đảng ta xác định nhiệm vụ: *“Phát triển, nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo, chất lượng nguồn nhân lực; phát triển khoa học, công nghệ và kinh tế tri thức”* đồng thời: *“Nâng cao chất lượng nguồn nhân lực đáp ứng yêu cầu của công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hội nhập kinh tế quốc tế của đất nước”*[10].

Trong bối cảnh chung của sự phát triển KT-XH của đất nước, trường CĐNBNHP đã và đang đứng trước nhiều vấn đề mới, đó là: cần tăng nhanh quy mô đào tạo nhưng phải nâng cao chất lượng đào tạo và đặc biệt là phát huy hiệu quả đào tạo nghề, gắn đào tạo nghề với việc làm sau khi tốt nghiệp. Đào tạo mới, đào tạo lại công nhân kỹ thuật, nhân viên kỹ thuật nghiệp vụ theo mục tiêu, nội dung chương trình do cơ quan nhà nước ban hành. Thực hiện chủ trương đa dạng hóa các loại hình đào tạo nghề và thời gian đào tạo nghề, nhà trường không chỉ đảm nhận đào tạo một số nghề ngắn hạn mà cần đào tạo tập trung dài hạn theo yêu cầu đối với một số nghề, do vậy việc quản lý chất lượng đào tạo nghề là một yêu cầu bức thiết của trường CĐNBNHP cũng như đào tạo nghề nói chung ở giai đoạn hiện nay.

Để thực hiện được các mục tiêu trên, đòi hỏi phải không ngừng nâng cao chất lượng đào tạo, nhất là kỹ năng THN, gắn đào tạo với thực tiễn hay nói cách khác làm